SKRIVELSE
2026-04-22

Primärvårdsnämnden

Skrivelse av Charlotte Broberg (M) och Edvin Bernhardsson (KD) om att revidera vårdval vaccination i syfte som en del av en länsomfattande äldrevaccinationskampanj mot pneumokocker för äldre

Moderaterna och Kristdemokraterna föreslår följande:

- Hälso- och sjukvårdsdirektören får i uppdrag att revidera vårdval vaccination så att också kostnadsfri vaccination mot pneumokocker för personer över 64 år ingår i uppdraget.

En god vaccinationsgrad bland äldre är avgörande för att stärka äldres hälsa, förebygga allvarlig sjukdom och minska belastningen på hälso- och sjukvården. Regeringen satsar i vårändringsbudgeten för 2026 på ett utökat vaccinationsprogram mot pneumokocker för äldre. Pneumokockinfektioner kan orsaka bland annat lunginflammation och sepsis. Från och med i höst kommer alla över 65 år att erbjudas avgiftsfri vaccination mot pneumokocker. Insatsen omfattar drygt 2 miljoner människor. Satsningen innebär både en sänkt åldersgräns från dagens 75 år och en nationellt samordnad ikappvaccination för dem som ännu inte vaccinerats eller behöver påfyllnadsdos. Samtidigt får Folkhälsomyndigheten i uppdrag att ta fram en samlad översyn av vaccinationsrekommendationer för äldre till exempel mot influensa, covid-19 och bältros, med målet att skapa tydligare och mer jämlika program i hela landet. Detta är viktiga steg för att inrätta ett nationellt äldrevaccinationsprogram.

Region Stockholm måste ta tillfället i akt för att inleda en omfattande äldrevaccinationskampanj mot pneumokocker. Det handlar om att säkerställa att alla över 64 år som ännu inte vaccinerats mot pneumokocker eller som tidigare vaccinerats med ett pneumokockvaccin som kräver påfyllnadsdos ska erbjudas vaccin.

Centrala delar i en länsomfattande vaccinationskampanj:

- Kunskapshöjande insatser om äldrevaccinationskampanjen och vaccination mot pneumokocker.
- Samverkan med civilsamhället t.ex. seniorsorganisationer och träffpunkter där äldre träffas.
- Vaccination ska erbjudas brett och på platser utanför sjukvården.
- Regionens anställda ska erbjudas vaccination på arbetstid.
- Revidera vårdval vaccination så att också kostnadsfri vaccination mot pneumokocker för personer över 64 år ingår i uppdraget.

Det är särskilt angeläget att kampanjen når brett och utformas på ett sätt som säkerställer hög täckning i hela länet. Vaccination ska kunna erbjudas på apotek, köpcentrum, universitet och stora arbetsplatser. Regionen bör även förenkla för regionens egna medarbetare i målgruppen att vaccinera sig på arbetstid. Särskilda insatser behöver riktas till områden där vaccinationsgraden är låg, exempelvis genom förstärkta informationsinsatser och mer lättillgängliga vaccinationsmöjligheter. Erfarenheterna från tidigare vaccinationsinsatser, såsom ikappvaccineringen mot HPV, visar att det finns risker för ojämn täckning om insatserna inte är tillräckligt träffsäkra och tillgängliga. Relevanta lärdomar från dessa erfarenheter måste därför tas tillvara för att nå en hög vaccinationsgrad.

Mot denna bakgrund bör Region Stockholm skyndsamt ta fram en handlingsplan och genomföra en riktad äldrevaccinationskampanj med fokus på ikappvaccinering, med tydliga uppdrag och mål om en hög täckningsgrad i hela regionen.

Hälso- och sjukvårdsnämnden har ansvar för den länsomfattande vaccinationskampanjen. Primärvårdsnämnden ansvarar för att revidera vårdval vaccination. Regionstyrelsen ansvarar för att säkerställa att anställda kan vaccineras på arbetstid.

Charlotte Broberg, Moderaterna
Edvin Bernhardsson, Kristdemokraterna